

צפון חל-אביב נוטדה לקול האלפים
שצעקו „לחם = עבודה!“ וניצו שמשות

ניכר לחם

מול

ניכר דינאון

מה בדיוק קרה ביום השלישי האחרון, בלב ליבה של צפון תל-אביב? עסקנים ותיקים של מפלגות פועליות ותיקות רמזו בקדרות: היתה פרובוקציה. רפ"י (ו/או חרות) שקרה כרוניזם כדי לעורר מהומות. עובדה: היו מפגינים שצעקו „בגין לשלטון!“ לפי המונחים של העסקנים האלה קרה דבר חמור: הנה, כדי להראות שהפועלים אינם לגמרי מופקרים, אירגנו הפגנה גדולה של מובטלים ושל הפועלים העלולים להיות מחר מובטלים. הפועלים רוכזו בכיכר דינאון, לפי רשיון מהמשטרה, והאזינו לנאוים. אחרי-כך נשאו את סיכמאותיהם לאורך המסלול שנקבע להם.

מאורע שיוגרת, שדהף אחד המשתתפים בו לספר לאחר מכן: „הלכתי כמו אדם רדום, חפר נוח. כל הזמן השכתי: איפה הפועלים? אמרתי לעצמי: מה זה, עורכים כאן תהלוכה או הפגנת-זעם?“

כל זה השתנה ברגע שנתקלו הפועלים הראשונים במחסום המשטרה. לא היתה שום פרובוקציה, כזה שקרה בא מעצמו. אחד המארגנים הודיע ברמקול שההפגנה הסתיימה, פתח בשירת „התקווה“. ההמונים לא הצטרפו אליו. הצועדים קראו: „לעלות על העירייה!“ המשטרה הסתערה. המפגינים שברו את סיכמאותיהם, השתמשו במוטות-העץ כבנשק. הם נמלו אבנים ורגמו את השוטרים ואת בניין העירייה.

ליד „רוול“ בפניה הימנית נראה שלט הניאון של בית-הקפה המפורסם והנוצץ, וביותר בישראל: קפה רחל. הרחוב עצמו, רחוב דינאון הזוהר, מלא מפגינים, הנושאים כרזות נגד האבטלה, המיתון והרעב. בשלב זה היו עדיין שקטים.

המחסום נפרץ: מימין ניצב שומר רכוב, שאינו מצליח לעצור בעד הפועלים המסתערים

כתבי קול ישראל רשמו, צילמו והקליטו את הסערה. אורחים שלא נכחו שם, ושמעו באותו ערב את השידור ביומן החדשות, נרעדו מהמיית המקלה הוועמת. שתי מלים חזרו בלי הרף: „לחם — עבודה! לחם — עבודה!“

בתוך הבניין, בשלווה המעודנת של ה-קומה השמינית, התקיימה אותה שעה מסי-

רים. הוא היה אחוז היסטריה, ודם רב זב מפצע פתוח בראשו. הוא הצמיד את ידו לפצע, טבל אותה בדם ומרח את הדם על הקיר הנקי והחלק. „זה דם! דם של פועל יהודי!“ חור וזעק, „את שומעת, תל-אביב, זה דם על קירך!“

ברחבה המרוצפת, וברחובות הצדדיים, נדחקו אלפי מפגינים. עתונאים, צלמים ו-

בות עד לאותו רגע, הפך יעד. מפגינים רבים נפלו מוכים ופצועים, כי נסותם להגיע אל היעד. אחרים הצליחו להתקרב אליו, תוך חילופי מכות עם השיט-רים. 11 מהם נעצרו, ארבעה נלקחו לבית-החולים.

אחד הפצועים הצליח לחדור עד לתוך הבניין המפואר — אבל כעצור, בחסות שוטי-

תמונה זו מראה את הרגע בו נפרץ המחסום המישטרי. בכרוזים שהולקו כי תחילת ההפגנה נאמר, כי הפועלים יצעדו מכיכר מוגרבי לכיכר מלכישאאל. אך בי מרחק מאות מטרים מן הכיכר הוצבו המח-סומים, ושוטרים רכובים הועמדו הכן. בניין עיריית תל-אביב, העומד בכיכר מלכישאאל ואשר איש מן המפגינים לא ייתס לו חשי-